

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Гергана Маринова,

член на научно жури за защита на дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Криминалистика“, професионално направление 3.6. Право

относно дисертационния труд „Методика за разследване на престъпления, свързани с наркотици“ на Искра Владкова Владова-Недкова – докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Наказателноправни науки“ при Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“

Искра Владова-Недкова е завършила специалност „Право“ в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ през 2005 г. В периода 2006-2007 г. работи като юрисконсулт последователно в Български законник ЕАД и Сиела софт енд пбблишинг АД, а от 2007 г. до 2011 г. е разследващ полицай в СДВР. От 1.12.2011 г. до настоящия момент е асистент по криминалистика в катедра „Наказателноправни науки“ на ЮФ на СУ „Св. Кл. Охридски“. През февруари 2016 г. е зачислена за докторант на самостоятелна подготовка в същата катедра с тема на дисертационния труд „Методика за разследване на престъпления, свързани с наркотици“.

Представеното дисертационно изследване е в обем от 298 страници и се състои от увод, три глави, заключение, библиографска справка и едно приложение. Библиографската справка включва 101 заглавия на български, английски и руски език, а приложението – списък с проучените 185 наказателни дела.

В увода са очертани актуалността, целите, задачите, предмета и обекта на изследване. Актуалността на темата е обоснова с липсата на цялостно съвременно изследване, с необходимостта от усъвършенстване и уеднаквяване на практиката по разследване на престъпления, свързани с наркотици, както и с високата степен на обществена опасност и трансграничния характер на тези престъпления. Целта на изследването е създаване на частна методика за разследване на въпросните престъпления. Тази цел предопределя структурата на дисертационния труд. След като ни запознава с редица общи въпроси, свързани с наркотиците (видове, употреба – в исторически и съвременен аспект, легални понятия и т.н.), докторантката прави наказателноправна, криминалистическа и криминологична характеристика на престъпленията, свързани с наркотици (глава първа). В глава втора са разгледани въпросите за: образуване на досъдебно производство с акцент върху източниците на данни за извършено престъпление и при правилната им оценка; изграждане на следствените версии и планиране на разследването; извършване на първоначални и неотложни следствени действия, към които са отнесени огледа, претърсването и разпита на свидетели. Правилно е отбелязано, че извършването на неотложни следствени действия може да се наложи и в по-късен момент на разследването. В глава трета са разгледани последващите следствени действия, като с основание значително място е отделено на съдебните експертизи. В заключението са направени някои изводи и препоръки относно превенцията на наркопрестъпленията и повишаване ефективността на разследването им, както и са систематизирани предложенията *de lege ferenda* за усъвършенстване на законодателството.

Стилът на дисертацията е прецизен и четивен. Тезите са ясни и подкрепени с аргументи, научната полемика се води коректно.

Авторефератът точно отразява структурата и съдържанието на дисертационния труд. Приемам и посочите в него приноси, които мога да обобщя по следния начин.

Дисертационният труд като цяло има приносно значение, доколкото представлява актуално монографично изследване, отчитащо съвременните особености на наркопрестъпленията и достиженията на материалното и процесуалното наказателно право, на криминалистиката и криминологията.

По-конкретно приносен характер имат:

- Описанието на видовете наркотици (вкл. най-новите), физико-химическите им свойства и симптоматика при употребата им, новите способности за разпространяването им и предизвикателствата, които поставят пред разследващите органи на национално и международно ниво.

- Изведените множество конкретни тактически и други препоръки и указания за разследващите органи, свързани с провеждането на оглед, претърсване, изземване, разпит на свидетели и на обвиняеми, разпознаване на лица, назначаване на експертизи; изводът за ограничените възможности на очната ставка за преодоляване на констатирани противоречия между свидетелските показания.

- Подробния списък от обстоятелства, които трябва да бъдат изяснени в хода на разпита при разследването на всяко едно от престъпленията по чл. 354а – чл. 354в НК.

- Направените предложения *de lege ferenda* макар и да не споделям някои от тях.

На редица места в дисертационния труд докторантката правилно посочва, че престъпленията, свързани с наркотици, обикновено се извършват от организирани престъпни структури. В тях се вземат сериозни мерки за прикриване на престъпната дейност и на самоличността на участващите в лица, които затрудняват нейното разкриването и ефективно

разследване. Като друга специфика се посочва липсата на пострадал, който да съобщи на компетентните органи за извършено престъпление. Тези и други особености на наркопрестъпленията насочват към възможността и необходимостта от прилагане на специални разузнавателни средства (СРС) за тяхното успешно разследване. Изключително ценно и полезно би било, ако дисертацията съдържа анализ и в това отношение. Още повече, че СРС като най-новия способ на доказване, са били най-малко предмет на научен анализ. Така за докторантката се откриват широки хоризонти за научни приноси. Тези приноси са далеч по-трудни при разглеждането на „класическите“ следствени действия, които са били обект на множество изследвания. При евентуално издаване на труда бих препоръчала той да бъде развит и в тази посока.

Докторантката има две публикации по темата на дисертацията, едната от които е под печат.

Въз основа на всичко това считам, че задачите на докторантурата са успешно изпълнени. Представеният дисертационен труд има сериозна теоретична и научно-приложна стойност. Той отговаря на всички изисквания на ЗРАСРБ. Съдържа оригинални идеи, подкрепени със сериозни аргументи, които доразвиват и обогатяват криминалистичната наука и могат да бъдат приложени в практиката. Предложенията *de lege ferenda* са от полза за законодателя. Поради това давам категорична положителна оценка на дисертационното изследване „Методика за разследване на престъпления, свързани с наркотици“ и предлагам на научното жури да присъди на Искра Владкова Владова-Недкова образователната и научна степен „доктор“.

13.11.2017 г.

Доц. д-р Гергана Маринова